

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษา ได้สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
 2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกันในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
 3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHARAJAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มี เพศ อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 12 หมู่บ้าน จำนวน 1,051 ครัวเรือน

2. กลุ่มตัวอย่างคือ คือประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคามจำนวน 290 คน จากกลุ่มประชากรโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาสามปี องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยการใช้การตรวจสอบค่าทีเทส (t-test) และการทดสอบค่าเอฟเทส (f-test) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 290 คน จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 64.82 และเพศหญิง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 35.18 จำแนกเป็นช่วงอายุ ช่วงอายุระหว่าง 18-35 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 38.96 ช่วงอายุระหว่าง 36-55 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 33.80 และช่วงอายุ 56 ปีขึ้นไป จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 27.24 และจำแนกเป็นหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ บ้านหนองบัวสันต จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 17.93 บ้านเจริญสุข จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13.10 บ้านหนองบัวใต้ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.03 บ้านหนองรุ้งเหนือ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.86 บ้านหนองรุ้งใต้ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.51 บ้านหนองขุ่น จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.55 บ้านหนองแวงเหนือ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.58 บ้านหนองแวงใต้ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.58 บ้านหนองพุก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.82 บ้านเหล่าจิว จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.24 บ้านหนองทุ่ม จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.51 และบ้านหนองกุงศรี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.93

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และสุดท้ายด้านการมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแผน

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้านได้แก่

4.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับ คือ ควรมีช่องทางในการเสนอปัญหาความต้องการของประชาชนเพื่อการจัดทำแผนหลายช่องทาง การคัดเลือกตัวแทนประชาชนเพื่อเข้าเป็นกรรมการจัดทำแผนพัฒนาของ อบต. ต้องมีความโปร่งใส ควรจัดลำดับความสำคัญของ โครงการหรือกิจกรรมเพื่อการจัดทำแผนต้องให้ความสำคัญต่อการแก้ปัญหาที่เป็นจริงของชุมชน

4.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแผน มีข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับ คือตัวแทนชุมชนที่เป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างควรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญ ในการตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างนั้น ๆ ควรนำโครงการหรือกิจกรรมของแผนชุมชนมาบรรจุในแผนพัฒนาสามปี

4.3 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ มีข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับ คือ ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาตำบลในด้านเศรษฐกิจและสังคม ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาคน

4.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล มีข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับ คือควรนำผลที่ได้ในการประเมินผลแผน ไปเป็นข้อเสนอเทศในการบริหารงานในปีต่อไป กรรมการประเมินผลแผนต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างถูกต้อง

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

1. ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

ช่องทางในการเสนอปัญหาความต้องการของประชาชนกับ อบต. เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีมีน้อย การคัดเลือกตัวแทนประชาชนเพื่อเข้าเป็นกรรมการจัดทำแผนพัฒนาของ อบต. ยังไม่ได้รับการยอมรับ ไม่มีการจัดลำดับความสำคัญของ โครงการหรือกิจกรรมเพื่อการจัดทำ

แผนพัฒนาในหมู่บ้านหรือชุมชนอย่างจริงจัง ตัวแทนชุมชนที่เป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่มี
 ความรู้ความชำนาญ ในการตรวจสินค้าหรืองานจ้างนั้น ๆ อบต. ไม่นำโครงการ หรือกิจกรรมที่เป็น
 ปัญหาสำคัญของชุมชนมาบรรจุในแผนพัฒนาสามปี อบต. ไม่เน้นการพัฒนาตำบลในด้านเศรษฐกิจ
 และสังคม งบประมาณในการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาคนได้รับการจัดสรรน้อย กรรมการ
 ประเมินผลแผนพัฒนายังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างถูกต้อง

สอดคล้องกับขนิษฐา ศรีนนท์. (2544:87) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการวางแผน
 พัฒนาเทศบาลนครนนทบุรี กลุ่มตัวอย่าง ประธานคณะกรรมการชุมชน และรองประธาน
 คณะกรรมการชุมชน จำนวน 86 คนโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย พบว่า “กลุ่ม
 ตัวอย่างมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรี อยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้อง
 กับอาภรณ์ วัชร. (2546:89) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการบริหารงานพัฒนา
 ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณี : องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอ
 เมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า “ประชาชนในตำบลวังตะเคียนมีส่วนร่วมในการบริหาร
 พัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ
 จุฑามาศ ศรีศิริพรพันธ์. (2548 :113) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงาน
 องค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัด
 ฉะเชิงเทราผลการวิจัยพบว่า “กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่า เพศหญิง มีอายุ 36 – 60
 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า หมู่บ้านที่อาศัย หมู่ที่ 4 สถานภาพสมรสแต่งงาน
 อาชีพเกษตรกรกรรมมีการพูดคุยกันในครอบครัว และช่องทางรับรู้ข่าวสารการดำเนินงานองค์การ
 บริหารส่วนตำบลคลองขุด โดยหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน ระดับการมีส่วนร่วมในการ
 ดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด” อยู่ในระดับปานกลาง

สอดคล้องกับอาภรณ์ วัชร. (2546:89) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการ
 บริหารงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณี : องค์การบริหารส่วนตำบลวัง
 ตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า “ประชาชนในตำบลวังตะเคียนมีส่วน
 ร่วมในการบริหารพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
 ด้านที่มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ มีส่วนร่วมในการประชุมการพิจารณาโครงการ และใน
 การดำเนินงาน ด้านที่มีส่วนร่วมน้อย คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการประเมินผล
 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของ
 องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน คือ ความสนใจในงานพัฒนาท้องถิ่นความเข้าใจในการ

บริหารงานพัฒนาท้องถิ่น ระดับความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล และ บริการสาธารณสุขประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ โดยมีข้อเสนอแนะในการวิจัย คือ ผู้ชุมชนจะเป็นผู้ ชักชวนชี้แนะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนมากขึ้น นอกจากนี้การให้บริการ สาธารณประโยชน์ที่มีคุณค่าแก่ชุมชนยังเป็นเครื่องจูงใจให้ประชาชนอยากเข้ามามีส่วนร่วมงาน พัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น”

สอดคล้องกับชนิกา พันล้อม. (2550 : 63) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มประชากรคือ ประชาชนที่เข้าร่วมประชุมประชาคมในการจัดทำแผนชุมชน ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 250 คน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ใน การจัดทำแผนพัฒนาสามปีโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ จัดทำแผนพัฒนาสามปีและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ ประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนยังไม่ให้ความสนใจในกิจกรรมของ เทศบาลเท่าที่ควร การแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นมีความล่าช้า สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการ มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี คืออายุ เพศ และอาชีพของประชาชน สำหรับปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี คือระดับการศึกษาและการมีตำแหน่งหน้าที่ทางสังคมในท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรคในการ ดำเนินงานการจัดทำแผนพัฒนาสามปีโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องมณี จันทร์ไทย. (2546:135) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผล ต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนชนบทของประชาชนในตำบลกระเบื้องนอก อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 556 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย พบว่า “การมี ส่วนในการพัฒนาชุมชนชนบทของประชาชนในตำบลกระเบื้องนอกด้านการดำเนินงานของชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของชุมชน และปัจจัยที่มีผลต่อ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารจากภายนอกการเข้าถึงระบบข้อมูลเพื่อการ พัฒนา และรายได้ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชุมชน ได้แก่ การรับรู้ ข่าวสารภายนอกรายได้ จำนวนกลุ่มที่เป็นสมาชิกในสังคม อายุ และการเข้าถึงระบบข้อมูลเพื่อ การพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจาก ภายนอก การเข้าถึงระบบข้อมูลเพื่อการพัฒนา และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ปัจจัยที่มีผลต่อการ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของชุมชน ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารจากภายนอก

การเข้าถึงระบบข้อมูลเพื่อการพัฒนา ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน และรายได้” ไม่สอดคล้องกับ
 ยาวภา ถิ่นชัยภูมิ (2547 : 15) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า
 ประชาชนมีความคิดเห็นด้วยต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น
 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

ไม่สอดคล้องกับอาดิษฐ์ อินทจักร์ (2552 : 52) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
 แผนพัฒนาของเทศบาลเวียงพร้าว อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การมีส่วนร่วมของ
 ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งลักษณะการมีส่วนร่วม
 เพื่อการตัดสินใจ ลักษณะการมีส่วนร่วมในการนำแผนไปปฏิบัติ และลักษณะการมีส่วนร่วมใน
 การนำแผนไปปฏิบัติ มีเพียงลักษณะการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์เท่านั้นที่การมีส่วนร่วม
 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชน ยังไม่รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองมีเพียงแต่
 การเข้าประชุมประชาคมและเสนอแผนงานหรือ โครงการแล้วรอรับผลประโยชน์จากการ
 ดำเนินการเท่านั้น ปัญหาอุปสรรคเกิดจากการที่ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการจัดทำแผน
 จากเทศบาลไม่เพียงพอ ตลอดจนประชาชนยังไม่ให้ความสนใจในการจัดทำแผนพัฒนาเท่าที่ควร
 เพราะคิดว่าเป็นหน้าที่ของตัวแทนชุมชน ผู้บริหาร สมาชิกสภา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

2. ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของ
 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ และ
 หมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกันโดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาที่พบไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน
 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสาม
 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ ข้อเสนอแนะของประชาชนตามแบบสอบถามเพื่อนำผลการศึกษา ไปใช้ ดังนี้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อบต. ควรมีช่องทางในการเสนอปัญหา ความต้องการของประชาชนเพื่อการจัดทำแผนมากยิ่งขึ้น ควรมีมาตรการในการคัดเลือกตัวแทน ประชาคมเพื่อเข้าเป็นกรรมการจัดทำแผนพัฒนาของ อบต. ด้วยความโปร่งใส ควรให้ความสำคัญต่อ โครงการหรือกิจกรรมเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนของ ประชาชนที่เป็นจริงภายในชุมชน

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแผน ควรจัดอบรมให้ ความรู้แก่ตัวแทนชุมชนที่เป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างในการตรวจรับพัสดุ หรืองานจ้าง ควรนำ โครงการหรือกิจกรรมของแผนชุมชนมาบรรจุในแผนพัฒนาสามปี

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ควรเน้นการพัฒนาองค์การบริหารส่วน ตำบลในด้านเศรษฐกิจและสังคม ควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาเรื่องการศึกษา มากยิ่งขึ้น

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ควรนำผลที่ได้ในการ ประเมินผลแผน ไปเป็นข้อสนเทศในการบริหารงานในปีต่อไป ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ คณะกรรมการประเมินผลแผนพัฒนาเพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

ควรมีการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน บทบาท อำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีเขต องค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม